

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران

معاونت پژوهش

استان مرکزی، شهرستان اراک، مؤسسه آموزش عالی ریحانه النبی

عنوان:

روش‌شناسی علامه حلی در پاسخ به شبهات ناظر به مباحث امامت

استاد راهنما:

حسن اسلام‌پور کریمی

نویسنده:

آزاده بیکی

سال تدوین:

زمستان ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

الهی! همچو بید می لرزم که مبدا به هیچ نیرزم. فریاد از معرفت رسمی و عبارت عاریتی و عبادت عادت و حکمت تجربتی و حقیقت حکایتی.

الهی! بیاموز تا سرّ دین بدانیم. بر فروز تا در تاریکی نمانیم. تلقین کن تا آداب شرع بدانیم. توفیق ده تا طمع نکنیم. تو نواز که دیگران ندانند، تو ساز که دیگران نتوانند. همه را از خودپرستی رهایی ده. مرا به خود آشنایی ده. همه را از مکر شیطان نگاهدار. همه را از کید نفس آگاه دار.

الهی! به صلاح آر که نیک بی سامانیم جمع دار که بد پریشانیم.

الهی! توفیق ده تا در دین استوار شویم. عقبا ده تا از دنیا بیزار شویم. بر راه دار تا سرگردان نشویم.

تقدیم به:

- ساحت مقدس یوسف زهرا(س) حضرت ولی عصر صاحب الزمان(عج)؛
- روح مطهر حضرت امام خمینی(ره)،
- رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای(مد ظله العالی)
- و ارواح مطهر همه شهدای اسلام و انقلاب.

۶۳. حلّی، حسن بن یوسف، کشف الفوائد (شرح قواعد العقائد خواجه نصیر طوسی)،
۶۴. حلّی، حسن بن یوسف، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، حسن زاده آملی، چاپ چهارم، قم: مؤسسه نشر اسلامی، ۱۴۱۳ق.
۶۵. حلّی، حسن بن یوسف، کشف المراد، ترجمه و شرح علی شیروانی، دارالعلم، قم، چ اول، ۱۳۸۳ ش.
۶۶. حلّی، حسن بن یوسف، مناهج الیقین فی اصول الدین چاپ اول، تهران: دارالأسوة، ۱۴۱۵ق.
۶۷. حلّی، حسن بن یوسف، منہاج الکرامۃ،
۶۸. حلّی، حسن بن یوسف، منہاج الکرامۃ. تصحیح: محمد حسین رحیمیان، قم: مؤسسه پژوهشی روضه العباس، چاپ اول، ۱۳۹۲.
۶۹. حلّی، حسن بن یوسف، نہایۃ المرام فی علم الکلام،
۷۰. حلّی، حسن بن یوسف، نہج الحق وکشف الصدق، چاپ اول، بیروت: دارالکتاب اللبنانی، ۱۹۸۲م.
۷۱. حلّی، حسن بن یوسف، نہج المسترشدين فی أصول الدین،
۷۲. خطیب بغدادی، تاریخ بغداد، چاپ اول، بیروت: دارالکتب عربی، ۱۴۱۷ هـ.ق.
۷۳. خواجهگی شیرازی، محمد بن احمد، النظامیۃ فی مذهب الإمامیۃ، چاپ اول، تهران: میراث مکتوب، ۱۳۷۵.
۷۴. دهلوی، شاه عبدالعزیز، تحفه اثنا عشریہ، کتابخانہ، پیشاور، پاکستان.
۷۵. راغب اصفهانی، المفردات فی غریب القرآن،
۷۶. رازی، فخر الدین، التفسیر الکبیر، مصر، مکتبه عبدالرحمن محمد، ۱۳۵۷ هـ.ق.
۷۷. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ القرآن، چاپ دوم، تهران: المکتبه المرتضویه، ۱۳۶۲ هـ.ق.
۷۸. ربانی گلپایگانی، علی، امامت در بینش اسلامی، قم: نشر تبیغات اسلامی، ۱۳۸۶.
۷۹. رجبی، حسین. عقاید تطبیق. قم: انتشارات نهاد رهبری در امور اهل سنت، چاپ اول، ۱۳۸۱.
۸۰. زرشکی، محمد بن عبدالله، البرهان فی علوم القرآن، چاپ اول، بیروت: دارالمعرفه، ۱۴۱۰ هـ.ق.

٨١. زمخشرى، ابوالقاسم محمود بن عمرو بن احمد، اساس البلاغه.
٨٢. زمخشرى، محمود بن عمر. الكشف عن حقائق غوامض التنهيل و عيون الاقاويل فى وجوه التاويل.
٨٣. سبجاني تبريزى، جعفر، الالهيات على هدى الكتاب و السنه و العقل، تقرير: حسن مكى، عاملى، چاپ چهارم، قم: مؤسسه امام صادق(ع)، ١٤١٣ق.
٨٤. سبجاني، جعفر، الموجز فى اصول الفقه، چاپ اول، قم: مديريت الحوزة العلميه.
٨٥. سجادی، سيد جعفر، فرهنگ معارف اسلامى، چاپ سوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ١٣٧٣.
٨٦. سليمان بن ابراهيم حنفى قندوزى، ينايع الموده، دارالاسوه، چاپ اول، ١٤١٦ق.
٨٧. سيد مرتضى، على بن الحسين، الشافى فى الامامه، تهران: مؤسسه الصادق، ١٤٠٧ هـ.ق.
٨٨. سيد هاشم البحرانى، غايه المرام، تحقيق سيد على عاشور، چاپ اول، بيروت: مؤسسه التاريخ العربى.
٨٩. سيوطى، عبدالرحمن بن ابى بكر، الدر المنثور فى تفسير المأثور، بيروت: دار الفكر، ١٤٠٣ هـ.ق.
٩٠. سيوطى، الدر المنثور، دارالمعرفه، چاپ اول، ١٣٦٥.
٩١. سيوطى، جلال الدين. الجامع الصغير. بيروت: دارالفكر، ١٤٠١ ق، ج ٦.
٩٢. شهاب الدين احمد بن حجر الهيتمى، الصواعق، بى تا، بى ناشر.
٩٣. شيخ عباس قمى، الفوائد الرضويه فى احوال علماء المذهب الجعفريه، چاپ اول، قم: بوستان كتاب، ١٣٨٥.
٩٤. شيخ مفيد، محمد بن محمد بن نعمان، اوائل المقالات، دارالمفيد، بى تا.
٩٥. صدوق، الامالى، چاپ پنجم، بيروت: مؤسسه العلمى للمطبوعات، ١٩٩٠م.
٩٦. صدوق، محمد بن على بن بابويه، الهدايه فى الأصول و الفروع، مصحح: گروه پژوهش مؤسسه امام هادى(عليه السلام)، هدايه المتعلمين، چاپ اول، قم: انتشارات مؤسسه امام هادى(عليه السلام)، ١٤١٨ق.
٩٧. صدوق، محمد بن على، علل الشرايع، نجف: المكتبة الحيدريه، ١٣٨٥ هـ.ق.
٩٨. صفدى، خليل بن ايبك، الوافى بالوفيات، چاپ دوم، تهران: جهان، ١٣٨١.

۹۹. ضیایی بیگدلی، محمدرضا، حقوق بین الملل عمومی، چاپ ۷۸، تهران: گنج دانش، ۱۴۰۲.
۱۰۰. طباطبایی، محمد حسین، بررسی‌های اسلامی، ج ۱، مؤسسه بوستان کتاب، بی‌تا.
۱۰۱. طباطبایی، سید محمد حسین، المیزان، قم: دفتر نشر اسلامی، بی‌تا.
۱۰۲. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، تهران: اسلامیه، ۱۳۷۳.
۱۰۳. طبری، ابو جعفر محمد بن جریر، تاریخ طبری.
۱۰۴. طریحی، فخرالدین، مجمع البحرین، تحقیق احمد حسینی، تهران: المکتبه المرتضوی.
۱۰۵. طبرسی نوری، حسین، النجم الثاقب فی احوال الإمام الحجه الغائب، چ هشتم، قم: مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۳.
۱۰۶. طریحی، فخر الدین، مجمع البحرین، چاپ سوم، تهران: مرتضوی، ۱۴۱۶ق.
۱۰۷. طیب، سیدعبدالحسین، کلم الطیب در تقریر عقاید، اسلام، چاپ چهارم، تهران: کتابخانه اسلامی ۱۳۶۲.
۱۰۸. طوسی، ابو جعفر محمد بن حسن، النهایه فی مجرد الفقه و الفتاوی، چاپ دوم، بیروت: دارالکتاب العربی، ۱۴۰۰ق.
۱۰۹. طوسی، محمد بن حسن، الامالی، قم: مؤسسه البعثه و دار الثقافه، ۱۴۱۴هـ.ق.
۱۱۰. عسقلانی، احمد بن علی بن حجر. الاصابه فی تمییز الصحابه. بیروت: دار الکتب العلمیه، ۱۴۱۱ق.
۱۱۱. عظیمی فر، علی رضا، قرآن و امامت اهل بیت (ع)، چاپ اول، قم: انتشارات دانشکده اصول دین، ۱۳۸۹.
۱۱۲. علی ربّانی گلپایگانی، امامت در بینش اسلامی، چاپ چهارم، قم: مؤسسه بوستان، ۱۳۹۲.
۱۱۳. غزالی، محمد، احیاء العلوم، مترجم: مؤیدالدین محمد خوارزمی.
۱۱۴. فخر رازی، محمد، تفسیر کبیر، بیروت: دارالفکر، ۱۴۱۵هـ.ق.

۱۱۵. فخلعی، محمدتقی، مجموعه گفتمان‌های مذاهب اسلامی، تهران: نشر مشعر، چاپ اول، ۱۳۸۳ ش.
۱۱۶. فراهیدی، احمد بن خلیل، العین، چاپ دوم، قم: انتشارات هجرت، ۱۴۱۰ هـ.ق.
۱۱۷. فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، تحقیق: مهدی مخزومی و ابراهیم سامرای، قم: مؤسسه دارالهجرة، ۱۴۰۹ق.
۱۱۸. فیروزآبادی، محمد بن یعقوب، القاموس المحيط، دار احیاء التراث العربی، ۱۴۲۲ هـ.ق.
۱۱۹. فیومی، احمد بن محمد، المصباح المنیر، القاهرة.
۱۲۰. فیومی، احمد بن محمد، المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر، چاپ دوم، قم: مؤسسه دارالهجرة، ۱۴۱۴ق.
۱۲۱. قفاری، ناصر بن عبدالله بن علی، اصول المذهب الشیعه، چاپ سوم، ریاض: دار الرضا للنشر، ۱۴۱۸ هـ.ق.
۱۲۲. لاهیجی، عبدالرزاق، سرمایه ایمان، انتشارات الزهراء، قم، ۱۳۶۴ ش.
۱۲۳. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۸، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵ ش.
۱۲۴. کلینی، محمد بن یعقوب، الشافی، فی شرح اصول الکافی، ج ۳، قم، دارالحديث، ۱۳۸۹.
۱۲۵. سیوری، مقداد بن عبدالله، مقداد، فاضل و جرجانی، ابوالفتح بن مخدوم، شرح النافع يوم الحشر فی شرح باب الحادی عشر، چاپ دوم، مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰.
۱۲۶. شرف الدین، عبدالحسین، المراجعات، تحقیق الشیخ حسین الراضی، چاپ دوم، قم: المجمع العالمی لأهل البيت، ۱۴۱۶ هـ.ق.
۱۲۷. شیبانی، احمد بن حنبل، المناقب.
۱۲۸. شیبانی، احمد بن حنبل، مسند احمد بن حنبل، داراحیاء التراث عربی، چاپ سوم، بیروت: لبنان، سال ۱۴۱۵.
۱۲۹. شیرازی، سلطان الواعظین، شبهای پیشاور، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۷.

۱۳۰. محمد بن عیسی الترمذی، سنن الترمذی، چاپ دوم، بیروت: دارالفکر، ۱۴۰۳ ق.
۱۳۱. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ۵۲، تهران: انتشارات اسلامی، ۱۳۶۱ ه.
۱۳۲. مجلسی، محمد باقر، حق الیقین، دارالکتب الاسلامیه، تهران، (بی تا).
۱۳۳. مظفر، محمدحسن، دلائل الصدق، ترجمه: محمد سپهری، تهران: انتشارات امیرکبیر، چاپ اول، ۱۳۷۷.
۱۳۴. مظفر، محمدحسن، دلائل الصدق، ترجمه محمد سپهری، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۸۶.
۱۳۵. مکارم شیرازی، ناصر، پیام قرآن، دارالکتب الاسلامیه، چاپ پنجم، ۱۳۸۱.
۱۳۶. موسوی خوانساری، میرزا محمدباقر، روضات الجنات فی احوال العلماء و السادات، قم: اسماعیلیان، ۱۳۹۰.
۱۳۷. مهدی نصرتیان اهور، روش شناسی اثبات در علم کلام، قم: دارالحديث، چاپ اول، ۱۳۹۵.
۱۳۸. نهاوندی، علی اکبر، العبقری الحسان فی احوال مولانا صاحب الزمان (عج)، قم: مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۶.
۱۳۹. هاشمی شاهرودی، محمود، فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم السلام، چاپ اول، قم: ۱۴۲۶ ق.
۱۴۰. هیشمی، ابن حجر، الصواعق المحرقة، المكتبة العصرية، بیروت، ۱۴۲۵ ق.

مقالات

۱. برنجکار رضا؛ نصرتیان اهور، مهدی، روش شناسی تبیین در علم کلام»، فصلنامه سفینه، دوره ۴، ش ۳۳، ۱۳۹۰، صص ۱۴۸-۱۶۷.
۲. دشتی، فرزانه، «سیر تحول روش شناسی با تاکید بر پارادایم های معرفت شناختی در مطالعات جامعه شناسی سیاسی»، فصل نامه عیار پژوهش در علوم انسانی، بهار و تابستان.